Hoger minimumloon voor Cambodjaanse kledingarbeidsters

De Cambodjaanse overheid heeft in september dit jaar het minimumloon voor kledingarbeiders verhoogd naar 140 $ (130 €). Dit is echter niet genoeg. Cambodjaanse vakbonden eisen 177 $ (164 €), en zelfs dat bedrag ligt lager dan de 207 $ (192 €) die een onafhankelijk onderzoek aangaf als een minimum leefbaar loon.

Twee van de grootste afnemers in Cambodja zijn H&M en C&A. In dit document staan de belangrijkste feiten over de Cambodjaanse kledingproductie en deze merken op een rijtje.

Kledingindustrie

Er werken meer dan 700 000 arbeid(st)ers in de kledingindustrie in Cambodja. De kledingindustrie is goed voor 70-80% van de export en 16% van het BBP[i].

De belangrijkste problemen in de Cambodjaanse kledingindustrie zijn:
Hoogte minimumloon*:* 140 $ (=130 euro) per maand is te weinig om voldoende te eten, huur te betalen, naar het ziekenhuis te gaan, kinderen naar school te sturen en de ouders op het platteland geld te sturen. Uit een rapport[ii] blijkt dat zo'n 43,2 procent van de arbeiders aan bloedarmoede lijdt en 15,7 procent ondergewicht heeft.
Om hun inkomen te verhogen zijn arbeidsters gedwongen over te werken[iii]. Uit een onderzoek van Human Rights Watch[iv] bij orders voor H&M bleek echter dat zij hier niet altijd voor uitbetaald krijgen.
Erbarmelijke werkomstandigheden: als gevolg van te weinig eten en de hitte vallen er regelmatig mensen flauw: *'Ik denk dat er zeker drie keer per week iemand flauwvalt. Als dat gebeurt, mag je even rusten, maar dan moet je weer aan de slag´,* aldus Lim Phally die werkzaam is bij een fabriek waar kleding voor onder ander C&A wordt gemaakt.[v] Jaarlijks zijn er honderden gevallen.[vi]
Beperkte vakbondsvrijheid: de Cambodjaanse overheid ontmoedigt vorming of lidmaatschap van een vakbond[vii], vakbondsleden worden lastig gevallen en zogenaamde gele (door de overheid opgerichte) vakbonden komen niet ten volle op voor de belangen van werknemers. Een kledingarbeidster vertelde dat haar manager het volgende zei: *'We willen geen vertegenwoordigers van die bond in onze fabriek. Je bent ontslagen'*.[viii]
Politiegeweld tijdens protesten: eind 2013 en begin 2014 zijn protesten door de politie hard neergehaald, meerdere demonstranten zijn om het leven gekomen, andere zijn gevangen gezet.
Korte-termijn contracten: er wordt op grote schaal gebruik gemaakt van korte-termijn contracten. Op die manier is het voor fabrieken eenvoudig om van arbeiders af te geraken als ze bijvoorbeeld zwanger zijn of zich met protesten bemoeien. De korte contracten creëren een sfeer van angst. Arbeiders vrezen hun baan te verliezen als ze kritiek uiten of overwerk weigeren.

H&M in Cambodja: veel mooie woorden
H&M promoot zichzelf graag als absolute voorloper op het vlak van ecologisch en ethisch verantwoorde kledij. Op ethisch vlak blijft het voorlopig vooral bij beloftes en mooie woorden.

Zo zet H&M in hun duurzaamheidsrapport[1] geen concrete gegevens over de voortgang naar het in 2013 gestelde doel om 850 000 kledingarbeiders een eerlijk loon uit te betalen. H&M noemt de pilootprojecten die lopen. Deze vinden plaats in slechts enkele fabrieken, terwijl er meer dan 1800 fabrieken betrokken zijn bij de productie van H&M-kledij.
Ook stelt H&M dat de loononderhandelingen tussen lokale werknemersorganisaties en werkgevers dienen te gebeuren. In onder andere Cambodja is dat erg lastig gezien de beperkte vakbondsvrijheid[2]. Bovendien zijn het de kledingmerken die zaken bepalen zoals de prijs per stuk, de levertijd, … cruciale factoren die een rol spelen bij arbeids- en loonomstandigheden. Gezien zij zoveel contextfactoren bepalen is het logisch en noodzakelijk dat de merken mee aan de onderhandelingstafel gaan om tot akkoorden te komen met lokale vakbonden rond loon- en arbeidsvoorwaarden. Zelf laat H&M zich niet uit over wat zij als een leefbaar loon definiëren [3].

In een interview in oktober 2015 stelt Kong Athit, vice-voorzitter van de kledingbond C.CAWDU: "H&M is zeker niet de slechtste van de klas, maar ze hebben vooral een uitgekiende public relations strategie. Mooie schijn over duurzaam ondernemen naar buiten toe, maar op ondernemingsniveau is daar bitter weinig van te merken. De ondernemingen die de orders van de grote ketens binnenhalen besteden de opdrachten (deels) uit. De kledingketens kijken de andere kant op en wassen hun handen in onschuld. Zij weten zogezegd van niks. Bij die onderaannemers is het echter huilen met de pet op. De huisvesting is erbarmelijk. Veiligheidsvoorschriften worden niet gerespecteerd. De arbeidsomstandigheden zijn schrijnend. Een ramp zoals in Rana Plaza in Bangladesh zou zich net zo goed in Cambodja kunnen voordoen.

H&M en het Bangladesh Veiligheidsakkoord

H&M heeft als eerste merk het Bangladesh Veiligheidsakkoord ondertekend. De renovaties blijven echter achter op schema. Zo blijkt uit inspectierapporten[4] dat zelfs in de Platina en Gouden fabrieken, haar strategische partners die op arbeids- en milieuvlak het best scoren, veel renovaties nog niet zijn uitgevoerd. In meer dan de helft van de fabrieken zitten nog deuren die moeilijk opengaan, waardoor bij een noodsituatie arbeidsters het gebouw niet snel kunnen ontvluchten. Ook moet er nog in 60% van de fabrieken brandwerende deuren worden geplaatst. De veiligheid van arbeidsters is dus nog steeds niet gegarandeerd.

C&A in Cambodja

Ongeveer 6% van de kleding van C&A wordt in Cambodja geproduceerd. In samenwerking met GIZ (ontwikkelingssamenwerking vanuit de Duitse overheid) heeft C&A Foundation een programma om de productiviteit en sociale condities in 13 fabrieken in verschillende productielanden te verbeteren. Volgens C&A heeft dit geleid tot een verhoging van de lonen, maar actuele cijfers hieromtrent zijn niet gepubliceerd.

---

[1] H&M Conscious Actions Sustainability Report 2015 http://about.hm.com/de/ImageGallery/asset-detail-page.html/images/en/Newsroom/2015/Sustainability/Conscious%20Actions%20Sustainability%20Report/Conscious%20Sustainability%20Report%202014%20-%205.jpg.html
[2] H&M maakt beloftes niet waar (Schone Klerencampagne, 23 april 2015) http://www.schonekleren.be/schone-kleren/mode/100-h-m-maakt-beloftes-niet-waar
[3] Eerlijke kleren van H&M al meteen onder vuur (De Standaard, 17 april 2015) http://www.standaard.be/cnt/dmf20150416_01634429
[4] Evaluation of H&M Compliance with Safety Action Plans for Strategic Suppliers in Bangladesh (1 oktober 2015) https://www.cleanclothes.org/resources/publications/hm-bangladesh-september-2015.pdf

C&A is lid van het Ethical Trading Initiative (ETI) en heeft de stukprijs voor thuiswerkers verhoogd. Uitbetalen van een leefbaar loon is echter nog geen realiteit, door het ontbreken van een duidelijke definitie van een leefbaar loon, aldus C&A. Dit is een mager excuus, gezien de berekeningen van onder andere de Asia Floor Wage Alliance.
C&A voelt zich niet verantwoordelijk de vrijheid van vereniging binnen productiefabrieken te garanderen. Zij ziet dit als een taak van de toeleveranciers. Gezien de beperkte vakbondsvrijheid is druk vanuit merken echter noodzakelijk om impact te hebben[ix].

Het ACT-proces
Begin dit jaar ondertekenden een tiental internationale kledingbedrijven een **Memorandum of Understanding on Living Wages met IndustriAll**. In de MoU engageren de kledingbedrijven zich om een leefbaar loon te garanderen voor de werknemers in hun toeleveringsketen. Volgens de ondertekenaars moet dit gebeuren door een sociale dialoog mogelijk te maken op sectoraal niveau. De kledingbedrijven engageren zich om hun toeleveranciers naar de onderhandelingstafel te brengen, en om hun aankooppraktijken aan te passen. Er wordt onder meer ingezet op een verhoging van de productiviteit. Of er ook een verhoging komt van de prijs per stuk die het kledingbedrijf betaalt aan zijn toeleveranciers, wordt niet expliciet vermeld.

De MoA is een kader met algemene principes. In een volgende fase zouden onderhandelingen worden opgestart op nationaal niveau. In Cambodja zijn de eerste gesprekken opgestart, maar van echte onderhandelingen is er nog lang geen sprake. De kledingbedrijven en IndustriAll rekenen er immers niet op dat onderhandelingen op nationaal niveau snel opgestart kunnen worden. Eerst moeten de voorwaarden voor echte onderhandelingen geschapen zijn: een wettelijk kader, dat cao's afdwingbaar kan maken ontbreekt.

Zo wordt de bal teruggekaatst naar de Cambodjaanse regering. De kans dat de Cambodjaanse regering dit kader schept en controles uitvoert op de toepassing ervan, is zeer klein, zo niet onbestaande. De onderhandelingen tussen vakbonden en werkgevers worden dus op de lange baan geschoven. Maar, zo zegt Kong Athit: "Je kan van de kledingarbeidsters die slechts met heel veel moeite overleven van hun minimumloon, niet vragen om nog enkele jaren te wachten op meer democratie."

Nood aan een andere strategie

Het voorgaande maakt duidelijk dat er nood is aan een nieuwe strategie, die op korte termijn een impact heeft op de lonen van de Cambodjaanse kledingarbeid(st)ers. De campagne die lokale vakbonden nu voeren, gesteund door een brede internationale coalitie van vakbonden en NGO's wil hiertoe druk opvoeren.

Ook jij kan helpen door mee campagne te voeren!

VOER MEE ACTIE!

1/ DRAAG DE STICKER (en neem er foto van)

Door tussen 20 November en 20 December de Cambodjaanse campagnestickers te dragen en neem zoveel mogelijk foto's.

Alle foto's mogen doorgestuurd worden naar wouke.oprel@wsm.be

Deze foto's worden verzameld door de Clean Clothes Campaign in heel haar netwerk. Samen zullen alle foto's digitaal 177$ vormen en dit zal overgemaakt worden in communicatie naar de merken én ook naar de vakbondscollega's als morele steun voor hun werk en campagne.

2/ SOCIALE MEDIA CAMPAGNE van 20 Nov tem 20 Dec: Facebook en Tweet mee!

Verander je profielfoto op facebook en zet er de campagnebanner in.

Roep C&A, H&M, Zara en Levi's mee op om een leefbaar loon te betalen aan Cambodjaanse kledingarbeiders.

Ga naar http://www.facebook.com/ca.belgium , waarbij je eigen commentaren of dit soort boodschap kan achterlaten: C&A, is 164 € maandloon nu echt teveel gevraagd voor Cambodjaanse kledingarbeiders? Ik wil dat de makers van mijn kledij kunnen leven van hun loon en reken erop dat C&A hiertoe actie onderneemt.

Ga naar https://www.facebook.com/#!/hm/timeline H&M, is 177$ for Cambodian garment workers really too much to ask for? I support the 177$ minimum wage demand and sincerely hope that H&M will take up it's responsibility to pay 177$ with it's suppliers.

Ga naar https://www.facebook.com/#!/Levis.benelux Levi's, is 177$ for Cambodian garment workers really too much to ask for? I support the 177$ minimum wage demand and sincerely hope that Levi's will take up it's responsibility to pay 177$ with it's suppliers.

Ga naar https://www.facebook.com/Zara/?fref=ts Zara, is 177$ for Cambodian garment workers really too much to ask for? I support the 177$ minimum wage demand and sincerely hope that Zara (Inditex) will take up it's responsibility to pay 177$ with it's suppliers.

Doe mee op twitter! Tweet, en tweet veel!

van de mondiale actiedag is #weneed177 Maak dus zelf een tweet en voeg zeker #weneed177 toe

Mogelijke tweets zijn:

Is 177$ for Cambodian garment workers really too much to ask for?@hm @ca_europe @levis #weneed177

Standing in solidarity with Cambodian workers today who make clothes. They need $177 a month. @hm @ca_europe @levis #weneed177

Voor meer informatie of vragen, kun je mailen naar Jessie (u99jvc@acv-csc.be) of Wouke (Wouke.Oprel@wsm.be).

---

[i] Cambodia On The Rise (Textile World Asia, juni 2013) http://www.textileworldasia.com/Issues/2013/April-May-June/Country_Profiles/Cambodia_On_The_Rise

[ii] New Study Finds High Levels of Anemia, Food Insecurity, Among Cambodian Garment Workers (Better Factories, 29 september 2014): http://betterfactories.org/?p=8970#sthash.ioIIgleb.dpuf

[iii] Geniet u van uw solden? De makers ervan veel minder (De Tijd, 1 augustus 2015) http://multimedia.tijd.be/cambodja/

[iv] Work Faster or Get Out (Human Rights Watch, 18 maart 2015) https://www.hrw.org/report/2015/03/11/work-faster-or-get-out/labor-rights-abuses-cambodias-garment-industry

[v] Idem 2

[vi] Mass Fainting At Cambodia Factories Brings Country's Textile Industry Under Scrutiny (International Business Times, 2 juli 2015) http://www.ibtimes.com/mass-fainting-cambodia-factories-brings-countrys-textile-industry-under-scrutiny-1994128

[vii] Pass the union law: Hun Sen (Phnom Penh Post, 21 april 2015) http://www.phnompenhpost.com/national/pass-union-law-hun-sen

[viii] Idem 2

[ix] Tailored wages (Clean Clothes Campaign, maart 2014) http://www.cleanclothes.org/livingwage/tailoredwages/tailored-wage-report-pdf